

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 03.01.2008
COM(2007) 836 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

a kreatív online tartalom belső piaci helyzetéről

{SEC(2007) 1710}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

a kreatív online tartalom belső piaci helyzetéről

1. BEVEZETÉS

1.1. Kreatív online tartalom

A széles sávú szolgáltatások rendelkezésre állása és terjedése, valamint a kreatív tartalomhoz és szolgáltatásokhoz bármikor és bárhol való hozzáférés egyre bővülő lehetőségei új lehetőségeket, de egyben új kihívásokat is hordoznak magukban. A fogyasztók számára ez a folyamat az egész világot átfogó hálózatokon, így az interneten rendelkezésre álló kreatív tartalomhoz való hozzáférés új módjait, mi több, e kreatív tartalom befolyásolásának új módjait is jelenti, éljenek ezzel a lehetőséggel akár otthonról, akár mobilkészüléken keresztül. A vállalkozások szempontjából ugyanez azt eredményezi, hogy új szolgáltatásokat és újféle tartalmat kínálhatnak, új piacokat alakíthatnak ki.

Az újfajta készülékek, hálózatok és szolgáltatások megjelenésével a tartalomszolgáltatóknak, a hálózatüzemeltetőknek, a szerzői jogi jogosultaknak, a fogyasztóknak, a kormányoknak és a független szabályozó testületeknek egyaránt reagálniuk kell ezekre a kihívásokra. A reakció sikere alapfeltétele a gazdasági növekedésnek, a foglalkoztatás bővülésének és az innovációnak Európában.

Ezeket a kihívásokat leghatékonyabban európai szinten lehet megválaszolni, hiszen az új szolgáltatások legtöbbször egyaránt igénylik az európai uniós piac kínálta méretgazdaságosságot és kulturális sokszínűséget. Az Európai Unió politikai törekvéseinek ezért az európai tartalom és tudás létrehozása és terjedése érdekében elő kell segíteniük az új szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó új üzleti modellek gyors és hatékony bevezetését. Ebben az összefüggésben a Bizottság értelmezésében az „online terjesztésű kreatív tartalom” fogalma egyebek mellett az online terjesztésű audiovizuális médiaszolgáltatásokat (filmet, televíziózást, zenét, rádiót), az online játékokat, az online műkiadást, az oktatási célú tartalmat és a felhasználók által létrehozott tartalmat foglalja magában.

Az „Interaktív tartalom és konvergencia” című, az EU-25 tagállamaira kiterjedő tanulmány¹ szerint 2010-ig az online tartalomból származó bevétel több mint négyszeresére, a 2005. évi 1,8 milliárd EUR-ról 2010-re 8,3 milliárd EUR-ra fog növekedni, miközben egyes ágazatokban az online tartalom a teljes bevétel jelentős hányadát: a zene esetében 20%-át, a videójátékok esetében 33%-át fogja kitenni.

A széles sávú internet-hozzáférés terjedésével, a korszerű mobilhálózatok kiépülésével és a digitális szolgáltatásokhoz való hozzájutás tömegessé válásával az online tartalom piaca korábban elképzelhetetlen méretűre növekedett. Az európai fogyasztók egyre gyakrabban

---

¹ Interactive Content and Convergence: Implications for the Information Society („Interaktív tartalom és konvergencia: következmények az információs társadalom számára”), tanulmány, készült az Európai Bizottság Információs Társadalmi és Médiaügyi Főigazgatósága megbízásából, megjelent 2007. január 25-én.

néznek filmet, hallgatnak zenét, tájékozódnak a nagyvilágban vagy játszanak különböző hálózatokon és elektronikus készülékeken keresztül.

1.2. A nyilvános konzultáció eredményei

A kreatív online tartalomszolgáltatás európai fejlődésének támogatása és az erre adódó újabb lehetőségek felkutatása érdekében a Bizottság 2006 júliusában „Online tartalom az egységes piacon” címmel nyilvános konzultációt kezdeményezett. A konzultációra több mint 175 írásos észrevétel érkezett az érdekeltek legszélesebb köréből.²

A nyilvános konzultáció³ során több hozzászóló is arra kérte a Bizottságot, hogy tanúsítson kellő önmérsékletet, és ne próbáljon jogalkotási eszközökkel ennyire korán beleavatkozni egy éppen csak megszületett, még gyorsan fejlődő piac folyamataiba, mert annak negatív hatásai is lehetnek. Néhányan ugyanakkor a jogi keretszabályozás kiigazítása érdekében konkrét módosításokat sürgettek egyebek mellett a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal kapcsolatos engedélyezés, a magáncélú másolatkészítésre kirótt jogdíjak és a műszaki átjárhatóság kérdésében.

Számos hozzászóló arra szólította fel a Bizottságot, hogy bátorítsa az iparág, a szerzői jogi jogosultak és a fogyasztók együttműködését (ideértve a charták és a magatartási kódexek kidolgozását is) olyan kérdésekben, mint a digitálisjog-kezelő rendszerek, az online tartalom és az online terjesztésű filmek.

Többen pénzügyi támogatást igényeltek, mások kérték, hogy a Bizottság segítse elő a digitálisjog-kezelő rendszerek közötti műszaki átjárhatóság szabványosítását.

A nyilvános konzultációt a már említett „Interaktív tartalom és konvergencia” című független tanulmány elkészítése egészítette ki. Ez az összeállítás egy, az érdekeltek széles körében elvégzett konzultáció eredményeire alapozva áttekinti azokat a kihívásokat, amelyek az új tartalomszolgáltatások európai uniós fejlődésének elősegítése érdekében megválaszolást igényelnek.

1.3. A közlemény célkitűzései

A konzultációs folyamat eredményei alapján, az i2010 stratégia keretében már útjára indított kezdeményezések kiegészítéseképpen a Bizottság azt tervezi, hogy további lépéseket tesz az innovatív üzleti modellek kialakításának és a különböző kreatív online tartalomszolgáltatások határokon átívelő megvalósulásának támogatása érdekében.

A kreatív online tartalom piaca még kialakulóban van, és igen gyorsan változik. Ezért kétféle fellépésre van szükség: egyrészt reagálni kell azokra az ismert kihívásokra, amelyek gyors beavatkozást igényelnek, másrészt néhány meglévő, illetve várhatóan felmerülő kihívással kapcsolatban további vitát kell kezdeményezni. Ennek megfelelően a Bizottság egy, a Tanács és az Európai Parlament által elfogadandó, a kreatív online tartalommal foglalkozó ajánlás előkészítéseképpen célirányos nyilvános konzultációt kezdeményez, a később felmerülő kihívásokkal kapcsolatos munka elősegítésére pedig vita- és együttműködési fórumot (a továbbiakban: „az online tartalommal foglalkozó platform”) hoz létre az érdekeltek részvételével.

---

² http://ec.europa.eu/avpolicy/other_actions/content_online/contributions/index_en.htm

³ A nyilvános konzultáció összefoglalása megtalálható a Bizottság szolgálatainak Creative Content Online („Kreatív online tartalom”) című munkadokumentumában.

Ez a közlemény az online tartalomszolgáltatások európai elterjedése szempontjából központi jelentőségű kihívások első csoportjával foglalkozik. A kreatív online tartalomszolgáltatásokkal kapcsolatos kihívások megválaszolására további bizottsági kezdeményezések is kínálnak lehetőséget, így különösen a belső piac és a fogyasztóvédelmi közösségi vívmányok felülvizsgálata, a műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről szóló 93/83/EGK irányelv⁴ felülvizsgálata, a 2001. évi szerzői jogi irányelv (2001/29/EK)⁵ alkalmazásáról szóló jelentés, a szerzői jog és a tudásalapú gazdaság viszonyáról szóló, jelenleg kidolgozás alatt álló bizottsági zöld könyv, az online zeneszolgáltatásokkal kapcsolatos szerzői jogok kezeléséről szóló 2005/737/EK ajánlás⁶ végrehajtását elemző jelentés, valamint a feltételes hozzáférésen alapuló szolgáltatásokról szóló 98/84/EK irányelvvel⁷ kapcsolatban nemsokára megjelenő második értékelő jelentés.

2. KIHÍVÁSOK ÉS JAVASLATOK

A kreatív tartalom online terjesztése a felhasználási engedélyek jogi vonatkozásaitól a vonzó díjszabási rendszerek kialakításáig vagy a széles sávú hozzáférés és a spektrumhoz jutás egyes vonatkozásaiig számos fontos kérdést vet fel. A spektrumhoz jutás problematikájára az elektronikus hírközlés keretszabályozásának korszerűsítése keretében meg fog születni a megoldás, a többi kérdéssel azonban eseti alapon kell foglalkozni.

A kreatív tartalomszolgáltatásoknak az online környezetbe való átültetése nagyszabású, rendszerszintű változás. A politikai döntéshozók akkor tudják a legtöbbet kihozni ebből a változásból, ha a következő három, egymáshoz szorosan kapcsolódó cél elérésére törekednek:

- gondoskodni arról, hogy az európai tartalom teljes mértékben valóra váltsa a benne rejlő lehetőségeket az európai versenyképességhez való hozzájárulás, valamint az Európában létrehozott, sokszínű, gazdag tartalom és az európai kulturális és nyelvi örökség hozzáférhetősége és terjedése tekintetében,
- korszerűbbé és/vagy egyértelműbbé tenni azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek ma az Európai Unión belül indokolatlanul gátolják a kreatív tartalom online terjesztését, mindeközben azonban elismerve az alkotó munka szerzői jogi védelmének fontosságát,
- előmozdítani, hogy a felhasználók nagyobb szerepet vállaljanak a tartalom kiválasztásában, terjesztésében és létrehozásában.

A nyilvános konzultáció eredményei és az „Interaktív tartalom és konvergencia” című tanulmány alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió szintjén négy fontosabb horizontális jellegű kihívás igényel beavatkozást: a kreatív tartalom rendelkezésre állása, a kreatív tartalomra vonatkozó felhasználási engedélyek területközpontúsága, a digitálisjogkezelő rendszerek átláthatósága és műszaki átjárhatósága, valamint a jogszerű ajánlatok és a kalózkodás.⁸

---

⁴ HL L 248., 1993.10.6., 15. o.

⁵ HL L 167., 2001.6.22., 10. o.

⁶ HL L 276., 2005.10.21., 54. o.; HL L 284., 2005.10.27., 10. o.

⁷ HL L 320., 1998.11.28., 54. o.

⁸ A nyilvános konzultáció során felmerült további kérdésekről l. a Creative Content Online („Kreatív online tartalom”) című bizottsági szolgálati munkadokumentumot.

2.1. A kreatív tartalom rendelkezésre állása

Az online tartalomszolgáltatások fejlődésének egyik legnagyobb akadálya, hogy nincs elég online terjeszthető kreatív tartalom, és az új platformokra vonatkozóan a szerzői jogi jogosultak nem keresik aktívan a felhasználási engedély-adás lehetőségeit. Mivel az online tartalom piaca még kialakulófélben van, a gazdasági szereplők számára sokszor ismeretlen az új terjesztési formák értéke. Ez komoly nehézségeket okoz a kreatív tartalom online hasznosításával kapcsolatos szerződéses feltételek meghatározásakor. Mivel a digitális környezetben sok kárt okoz a jogosulatlan másolás, a szerzői jogi jogosultak attól félnek, hogy elveszítik uralmukat a tartalom felett. Miközben sokak szerint a kreatív tartalom jogszerű online kínálatának bővítése eszköz lehetne a jogosulatlan másolás visszaszorítására, egyes szerzői jogi jogosultak inkább a már meglévő bevételi forrásaikat próbálják megvédeni, semmint hogy az új platformokra vonatkozóan maguk keressék a felhasználási engedély-adás lehetőségeit. Az online hasznosításra vonatkozó felhasználási engedélyek ügyét az is hátráltatja, hogy ezek a jogok összeütközésbe kerülhetnek a már meglévő hasznosítási formákra vonatkozóan adott jogokkal.

A tartalom rendelkezésre állásával kapcsolatos nehézségekről javarészt azt tartják, hogy a kialakulófélben lévő piac velejárói, és az érdekeltek minden bizonnyal meg fogják találni azokat az innovatív, illetve együttműködésre épülő megoldásokat, amelyekkel hasznosítható az online tartalom, és megelőzhető, illetve orvosolható a médiajogok egymáshoz kapcsolásából, kizárólagosságából és ki nem használásából fakadó problémák.⁹ Az érdekeltek felvetései nyomán a Bizottság azt tervezi, hogy az online tartalommal foglalkozó új platform keretei között erőteljesebben fog törekedni a minden fél számára előnyös kompromisszumok megkeresésének, illetőleg ágazatközi megállapodások elfogadásának elősegítésére.

A jogok hasznosításával, illetve egymáshoz kapcsolásával összefüggő problémák egy részére a versenyjog alkalmazása is jelenthet megoldást.

Másik probléma, hogy a jogok megszerzésével kapcsolatos eljárások gyakran igen költségesek. Különösen égető probléma ebben a tekintetben a gazdátlan művek helyzete – azoké a szerzői jogi oltalom alatt álló könyveké, fényképeké, mozgóképanyagoké és más műveké, amelyek jogosultjait nehéz vagy lehetetlen megállapítani, illetve felkutatni.¹⁰ A jogosult megállapítása és felkutatása drága, időigényes feladat. Ezért a gazdátlan művek sok esetben nem hasznosíthatók, és az ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodó szerző számára sem hoznak pénzübeni hasznot, tehát sem gazdaságilag, sem társadalmilag nem produktívak.

A gazdátlan művekkel kapcsolatban felmerülő problémákkal az i2010 stratégia keretében a digitális könyvtárakkal foglalkozó, Európa kulturális és tudományos örökségének online elérhetővé tételét megcélzó kezdeményezés is foglalkozik. A kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló, 2006. augusztus 24-i ajánlásában¹¹ a Bizottság sürgette, hogy a tagállamok hozzanak létre mechanizmusokat a gazdátlan művek felhasználására. 2006. november 13-i következtetéseiben¹² a Tanács támogatásáról biztosította a Bizottság elképzeléseit, és kiemelte

---

⁹ Interactive Content and Convergence; Implications for the Information Society, 2007., 13. o.

¹⁰ Gowers Review of Intellectual Property, December 2006, 69: o.: „A British Library becslése szerint az összes nyomtatott mű 40%-a gazdátlan.”

¹¹ HL L 236., 2006.8.31., 28. o.

¹² HL C 297., 2006.12.7., 1. o.

annak szükségességét, hogy a gazdátlan művekkel kapcsolatos nemzeti megoldások a határokat átívelő szempontokat tekintve is hatékonyak legyenek. Ugyanezt a gondolatot kulcsfontosságú ajánlasként a digitális könyvtárakkal foglalkozó magas szintű szakértői csoport is megfogalmazta a szerzői jog egyes kérdéseiről összeállított jelentésében.¹³ A Bizottság szorosan figyelemmel fogja kísérni az ajánlás hatályosulását, és megfontolja, szükség van-e további európai szintű beavatkozásra.

2.2. Több területre vonatkozó felhasználási engedélyek a kreatív tartalom körében

A konvergencia egy másik, piaci változást előidéző következménye, hogy a tartalom új platformokon való európai, illetve akár világszintű hozzáférhetővé tételével a tartalomszolgáltatók bővebb fogyasztói kört tudnak elérni. Mivel azonban a szerzői jogi jogosultságok hatálya területileg kötött, a tartalomszolgáltatónak ilyenkor minden egyes tagállamra vonatkozóan külön tartalomszolgáltatási jogot kell szereznie. Ez annyira költséges lehet, hogy az európai kultúra részét képező művek túlnyomó többségének hasznosítása a nemzeti piacon kívül egyszerűen ellehetetlenül.

Az online környezet lehetővé teszi a tartalomszolgáltatás kiterjesztését a belső piac teljes egészére. Mivel azonban kevés a több területre vonatkozó szerzői jogi felhasználási engedély, az online szolgáltatások nehezen tudnak teljes mértékben élni a belső piac által nyújtott előnyökkel.

Bár elsőként a szerzői jogi jogosultaknak kellene felismerniük a több területre vonatkozó fennhasználási engedélyek potenciális előnyeit, arra is van igény, hogy – például a jogkezelési piacon a tisztességes verseny előmozdításával – a meglévő szerzői jogi engedélyezési mechanizmusok alkalmassá váljanak a több területre vonatkozó engedélyezési mechanizmusok befogadására. Megjegyezzük, hogy a gyakorlat tartalomtípusonként eltérő.

A zeneműiparban annak érdekében, hogy az online zeneszolgáltatás szerzői jogi engedélyezési mechanizmusa alkalmassá váljon a több területre vonatkozó engedélyezés bevezetésére, a Bizottság 2005 októberében ajánlást adott ki az online zeneszolgáltatásokkal kapcsolatos szerzői jogok kezeléséről. Ez az ajánlás a zeneművek online felhasználása tekintetében azzal kívánja elősegíteni a több területre vonatkozó engedélyadást, hogy megerősíti a szerzői jogi jogosultak azon jogát, hogy a jogszerű online zeneszolgáltatások működtetéséhez szükséges online jogok bármelyikének kezelését bármely területre vonatkozóan saját belátásuk szerint tetszőlegesen közös jogkezelőre bízzák, függetlenül attól, hogy akár a közös jogkezelő, akár a jogosult mely tagállamban rendelkezik lakóhellyel, illetőleg mely tagállam állampolgára. A Bizottság nemrégiben felkérte valamennyi érdekeltet, hogy fejtse ki nézeteit és fogalmazza meg észrevételeit az ajánlással kapcsolatban eddig szerzett tapasztalatairól, illetve általában arról, hogy az online zeneműipar az ajánlás elfogadása óta hogyan fejlődött.

A több területre vonatkozó felhasználási engedélyek kérdése más kreatív tartalomszolgáltatási piacokon, így az audiovizuális tartalomszolgáltatásban is egyre fontosabbá válik. Bár az audiovizuális tartalomszolgáltatás terén az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló új irányelv segíteni fogja a lekérhető szolgáltatások határokon átnyúló fejlesztését, számos szerzői jogi jogosult továbbra is csak néhány tagállam területére ad felhasználási jogokat, ami hátráltatja, hogy az audiovizuális művek megjelenjenek a lekérhető videószerzői jogi szolgáltatások

---

¹³ L. http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/hleg/index_en.htm.

külföldi katalógusaiban. Az ajánlásra irányuló javaslatot előkészítő nyilvános konzultáció és az online tartalommal foglalkozó platformon belüli viták egyik legfontosabb témája ennek megfelelően egy olyan rendszer kidolgozása lesz, amelyben a szerzői jogi jogosultak az elsődleges felhasználási engedélyek mellett ösztönzést kapnak egy második, több területre vonatkozó felhasználási engedély megadására is. A Bizottság emellett azt is tervezi, hogy finanszírozni fogja egy független tanulmány elkészítését arról, hogy ennek a gyakorlatnak milyen gazdasági következményei lehetnek az európai audiovizuális művekre nézve.

2.3. A digitálisjog-kezelő rendszerek átláthatósága és műszaki átjárhatósága

A jogszerű szolgáltatások bevezetésével összefügg a digitális kalózkodás problémaköre, amelyben az értéklánc mentén elhelyezkedő különböző szereplők közötti együttműködés megerősítésével, valamint a digitális tartalom terjesztésével kapcsolatos vonzó ajánlatok és üzleti modellek kialakításával lehet eredményt elérni. Ebben a vonatkozásban a digitálisjog-kezelő rendszerek (DRM) olyan fontos alaptermészetet képeznek, amelynek révén a szerzői jogosultak érvényesíthetik jogaikat a digitális környezetben, és olyan üzleti modelleket alakíthatnak ki, amelyek a fogyasztók igényeihez és szükségleteihez igazodnak. Egy ideje azonban megjelentek olyan vélekedések, amelyek a DRM-et és a kapcsolódó műszaki védelmi intézkedéseket negatív színben tüntetik fel, mondván, hogy a technológiát csupán a másolás és a verseny korlátozására alkalmazzák, nem pedig arra, amit a felhasználók és a vállalkozások eredetileg vártak tőle. Ennek folytán olyan helyzet alakult ki, amelyben az online tartalomszolgáltatás terén egyes piaci szereplők inkább vállalják a másolásvédelem teljes mellőzését. Azt azonban ne feledjük, hogy ezek a fejlemények csupán egyetlen tartalomtípusra és egyetlen üzleti modellre, a zeneművek egyenkénti, azonnali fizetés ellenében történő letöltésére vonatkoznak. Az online környezetben a jogkezelő technológiák – különösképpen akkor, ha nagy értékű tartalomról van szó – kulcsszerepet kaphatnak a tartalomszolgáltatók digitális irányba való elmozdulásában és a megfelelő üzleti modellek kialakításában.

A DRM-mel védett környezet felé való elmozdulás fontos paradigmaváltást jelent az európai polgárok és fogyasztók számára. A szerzői jogi oltalom alatt álló művek jogszabályi szinten szabályozott használata mellett most megjelent a műszaki eszközökkel érvényesített felhasználási megállapodások alapján megvalósuló használat lehetősége. Ennek az a következménye, hogy a fogyasztóknak egyre gyakrabban kell majd bonyolult szerződéses feltételekhez igazodniuk, amikor zenét, filmeket vagy más online kreatív tartalmat vásárolnak, és nem feltétlenül lesznek mindig tisztában a felhasználási korlátozásokkal vagy személyes adataik sorsával. Sokan úgy vélik, hogy ezáltal komoly mértékben sérülnek a felhasználók érdekei, és fennáll annak a veszélye, hogy felborul a szerzői jogi jogosultak és a felhasználók érdekei közötti jelenlegi egyensúly. Ugyanakkor miközben az elmúlt évben nagyszámú DRM-mel védett tartalomszolgáltatás indult be, az érdekeltek egyre inkább aggódnak amiatt, hogy a DRM-megoldások műszaki átjárhatóságának és szabványosításának hiánya, valamint erős platformfüggősége komolyan veszélyezteti a szolgáltatások működését. Annak érdekében, hogy a jövőben ne kerülhessen veszélybe a DRM mint alaptermészet alkalmazása, mindenképpen foglalkozni kell a műszaki átjárhatóság kérdésével.

Ha jobb lenne a DRM-megoldások műszaki átjárhatósága, azzal javulnának a piaci verseny feltételei, és a fogyasztók körében erősödne a technológia elfogadottsága, ami pedig szükséges a kreatív tartalom online terjesztésének elterjedéséhez. A fogyasztók számára a DRM-megoldások műszaki átjárhatósága azt jelenti, hogy mindenféle készülékről használni tudnak minden olyan szolgáltatást, amely letöltésen alapul, a tartalomkészítők és a tartalomszolgáltatók számára pedig azt, hogy nem kell egyetlen terjesztési csatornához

ragaszkodniuk, a teljes piac megnyílik előttük. Ami pedig a készülékfejlesztőket és az információs és kommunikációs technológiák előállítóit illeti, számukra a műszaki átjárhatóság abban nyilvánul meg, hogy termékeik különböző tartalomterjesztő szolgáltatásokhoz tudnak kapcsolódni.¹⁴

Mivel az érdekelteknek hosszas egyeztetések árán sem sikerült műszakilag átjárható DRM-megoldásokat üzembe állítaniuk, szükségesnek látszik egy olyan keretet kialakítani, amely a felhasználási korlátozásokról és a műszaki átjárhatóságról a fogyasztóknak nyújtandó megfelelő tájékoztatás révén biztosítja az átláthatóságot a DRM-megoldások műszaki átjárhatósága tekintetében. Olyan címkék bevezetésével, amelyekről a fogyasztók pontos és könnyen érthető információkat kapnak a műszaki átjárhatóságról és a felhasználási korlátozásokról, és így megalapozott döntéseket hozhatnak, javítani lehet az állampolgári jogok érvényesülésének helyzetén, és szilárdan meg lehet alapozni az online tartalom szélesebb körű rendelkezésre állását.

2.4. Jogszerű ajánlatok és kalózkodás

A zeneműkiadók és a filmipar véleménye szerint a Bizottságnak késznek kellene lennie arra, hogy jogalkotási lépések megtételével gondoskodjon arról, hogy a megfelelő szintű adatvédelemhez fűződő közérdek egyensúlyba kerüljön más fontos közpolitikai célokkal, így különösen a jogosulatlanul üzött tevékenységek elleni küzdelem szükségességével és a harmadik felek jogainak és szabadságainak védelmével.

Továbbra is sokan aggódnak a kalózkodás, illetőleg a szerzői jogi oltalom alatt álló tartalom jogosulatlan fel- és letöltése miatt. Az online kalózkodás elleni küzdelem számos, egymást kiegészítő elemből áll: (1) jogszerű ajánlatok kialakítása; (2) oktatási kezdeményezések; (3) jogérvényesítés; (4) az internetszolgáltatókkal folytatott együttműködés javítási lehetőségeinek felkutatása a jogsértő tartalom terjesztésével kapcsolatban. A kalózkodási elleni küzdelemmel összefüggésben széles körű támogatottságot élvez az a gondolat, hogy a tartalom rendelkezésre állása tekintetében fontos lenne oktatási és tudatosságnövelő kampányokat kezdeményezni a szerzői jog fontosságáról.

A tartalomtulajdonosok fokozott együttműködést sürgetnek a kalózkodás elleni küzdelemben. Az engedélyezési irányelv reformjára vonatkozóan nemrégiben elfogadott jogalkotási javaslat¹⁵ I. melléklete kifejezetten utal a szerzői jogi irányelvet (2001/29/EK) és a jogérvényesítési irányelvet (2004/48/EK) végrehajtó nemzeti intézkedéseknek való megfelelésre, az egyetemes szolgáltatási irányelv módosítására irányuló jogalkotási javaslat¹⁶ 20. cikkének (6) bekezdése pedig kötelezi az internetszolgáltatókat, hogy a szerződés megkötését megelőzően, majd azt követően rendszeresen adjanak egyértelmű tájékoztatást az előfizetőknek a szerzői jog és a szomszédos jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos kötelezettségeikről.

Franciaországban a zenemű- és filmgyártók, az internetszolgáltatók és a kormány 2007. november 23-án egyetértési nyilatkozatot¹⁷ írtak alá. A megállapodás értelmében

¹⁴ Mivel a DRM végső soron feltételes hozzáférést megvalósító rendszer, a feltételes hozzáféréseken alapuló szolgáltatásokról szóló irányelvről 2008-ban elkészítendő második értékelő jelentés kapcsán a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy ez az irányelv mennyire segítette, illetve segíthetné elő a DRM elterjedését.

¹⁵ COM(2007) 697 végleges.

¹⁶ COM(2007) 698 végleges.

¹⁷ „Accord pour le développement et la protection des œuvres et programmes culturels sur les nouveaux réseaux”, <http://www.culture.gouv.fr/culture/actualites/index-olivennes231107.htm>.

Franciaország új internetfelügyeleti hatóságot hoz létre, amely jogosult lesz felfüggeszteni vagy megszüntetni azoknak a személyeknek az internet-hozzáférést, akik más felhasználókkal jogellenesen fájlokat osztanak meg.

Valóban érdemesnek tűnik ösztönözni az együttműködési eljárások („magatartási kódexek”) létrehozását a hozzáférés- és tartalomszolgáltatók és a szerzői jogi jogosultak, illetve a fogyasztók között annak érdekében, hogy nagy mennyiségben és széles választékban jelenhessenek meg online terjesztésű művek és fogyasztóbarát szolgáltatások, hogy a szerzői jogi oltalom alatt álló művek védelme megfelelő legyen, hogy figyelemfelkeltő kampányokra és oktatási jellegű kezdeményezésekre kerüljön sor arról, hogy milyen fontos a szerzői jog a tartalom rendelkezésre állása szempontjából, valamint hogy szoros együttműködés alakuljon ki a kalózkodás és a jogosulatlan fájlmegosztás elleni küzdelemben.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Miközben folyik a tartalomterjesztést szabályozó irányelvek, így különösen a műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről szóló irányelv, a 2001. évi szerzői jogi irányelv és a feltételes hozzáféréseken alapuló szolgáltatásokról szóló irányelv felülvizsgálata, a Bizottság kezdeményezi a kreatív tartalom online terjesztésével összefüggő legsürgetőbb kihívások megválaszolását. A Bizottság a fentiekben meghatározott kihívásokat a következő két eszköz felhasználásával kívánja kezelni:

- Az „online tartalommal foglalkozó platform” elnevezésű európai szintű vitafórum felállításával. A platform fórumul szolgálna a kreatív tartalom online terjesztésével kapcsolatos tartalomspecifikus és ágazatközi egyeztetések számára, és munkájában az egyes ülések napirendjének megfelelően részt vennének a tartalomszolgáltatók, a szerzői jogi jogosultak, a háttér-technológiát előállító ágazatot képviselő és távközlési vállalkozások és szervezetek, valamint a fogyasztók. Az online tartalommal foglalkozó platform az e közleményben felsorolt kérdésekkel foglalkozna, így a tartalom rendelkezésre állásával, a jogok megszerzésével kapcsolatos mechanizmusok fejlesztésével, a több területre vonatkozó használati engedélyek rendszerének kialakításával, az online terjesztéssel összefüggő szerzői jogok kezelésével, valamint az online környezetben a szerzői jog tiszteletben tartásának javításával. A platform munkája hozzájárulhat egy, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások fogyasztóinak és felhasználóinak szóló útmutató kidolgozásához is.¹⁸
- Azzal a gondolkodási folyamattal, amelynek eredményeképpen a Bizottság 2008 közepe táján európai parlamenti és tanácsi ajánlás elfogadására irányuló javaslatot terjeszthet elő a kreatív online tartalomról, és amely a digitálisjog-kezelő rendszerek átláthatóságával (címkézésével) és műszaki átjárhatóságával, az audiovizuális művekre vonatkozó innovatív használatijog-adási rendszerek ösztönzésével, valamint a jogszerű ajánlatokkal és a kalózkodással foglalkozna. A majdani javaslat legfontosabb elemeiről a Bizottság ki kívánja kérni az érdekeltek véleményét. Ezért a

---

¹⁸ L. Zuzana Roithová európai parlamenti tag „saját kezdeményezésű” jelentését a digitális környezet iránti fogyasztói bizalomról, valamint az Európai Parlament 2007. június 21-i állásfoglalását a digitális környezet iránti fogyasztói bizalomról (2006/2048(INI)), <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0287+0+DOC+XML+V0/HU>

Bizottság ezúton kér fel minden érdekeltet, hogy 2008. 02 29-ig fejtse ki álláspontját az e közlemény mellékletében felsorolt kérdésekben.

MELLÉKLET

Kreatív online tartalom: politikai és szabályozási kérdések a konzultációhoz

A digitális jogok kezelése

1. Egyetért-e azzal, hogy a kreatív online tartalmat terjesztő belső piaci szolgáltatások kialakítását érdemes a műszakilag átjárható digitálisjog-kezelő rendszerek (DRM-rendszerek) bevezetésének ösztönzésével támogatni? Melyek a műszakilag teljes mértékben átjárható DRM-rendszerek bevezetésének legfontosabb akadályai? Milyen gyakorlatot lenne érdemes Ön szerint követni a DRM-rendszerek műszaki átjárhatósága érdekében?
2. Egyetért-e azzal, hogy érdemes lenne javítani a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatást a DRM-rendszerek műszaki átjárhatóságáról és a személyes adatok védelmével összefüggő aspektusairól? Az Ön véleménye szerint milyen eszközökkel és módszerekkel lenne leginkább érdemes a fogyasztókat a DRM-rendszerekkel kapcsolatban tájékoztatni? Milyen gyakorlatot lenne érdemes Ön szerint követni a digitális termékek és szolgáltatások címkézésében?
3. Egyetért-e azzal, hogy a végfelhasználói licencszerződések bonyolultságának csökkentésével és olvashatóságának javításával támogatni lehetne a kreatív online tartalmat terjesztő belső piaci szolgáltatások kifejlését? Milyen gyakorlatot lenne érdemes Ön szerint követni ezekkel a szerződésekkel kapcsolatban? Milyen konkrét kérdéseket kellene Ön szerint e szerződések kapcsán megoldani?
4. Egyetért-e azzal, hogy a DRM-rendszerek alkalmazásával és üzemeltetésével összefüggésben alternatív vitarendezési mechanizmusok bevezetésével növelni lehetne a fogyasztók bizalmát az új termékek és szolgáltatások iránt? Milyen gyakorlatot lenne érdemes Ön szerint követni ezzel kapcsolatban?
5. Egyetért-e azzal, hogy a digitális tartalomterjesztési piacon a verseny fenntartása és elősegítése érdekében gondoskodni kellene arról, hogy az érdekeltek (például a kis- és a középvállalkozások) diszkriminációmentes feltételekkel juthassanak DRM-megoldásokhoz?

Több területre vonatkozó felhasználási engedélyek

6. Egyetért-e azzal, hogy a több területre vonatkozó felhasználásijog-adás kérdését európai parlamenti és tanácsi ajánlás útján lenne érdemes rendezni?
7. Ön szerint hogyan lehetne a leghatékonyabban elősegíteni az audiovizuális művek körében a több területre vonatkozó felhasználási engedélyek elterjedését? Azon kreatív tartalomtípus tekintetében, amellyel Ön foglalkozik, egyetért-e azzal, hogy az online felhasználási engedélyeknek az a modellje, amely különbséget tesz elsődleges piac és több területet felölelő másodlagos piac között, elősegíthetné az Európai Unió egészére vagy több területére vonatkozó felhasználási engedélyek elterjedését?
8. Egyetért-e azzal, hogy a „többől kevesebbet eladni” elvre épülő (tehát az ún. *long tail theory* elméletből kiindulva „nehéz farkú” statisztikai eloszlást feltételező) üzleti modellekre kedvezően hatna, ha az adott vállalkozás a katalógusból kínált (például kétévesnél régebbi) művek tekintetében több területre vonatkozóan egyszerre juthatna felhasználási joghoz?

Jogszerű ajánlatok és kalózkodás

9. Az érdekeltek együttműködésének intenzívebbé és hatékonyabbá tételével hogyan javítható az online környezetben a szerzői jogok tiszteletben tartása?
10. Ön szerint követendő példa-e a nemrégiben Franciaországban elfogadott egyetértési nyilatkozat?
11. Egyetért-e azzal, hogy a szűrés hatékony módja lehetne az online szerzői jogi jogsértések megelőzésének?

Kérjük, hogy észrevételeit **2008. 02 29-ig**, elektronikus formátumban küldje meg. Ellenkező értelmű kérés hiányában a hozzászólásokat közzétesszük a Bizottság internetes oldalain. Ha szeretné, hogy hozzászólását bizalmasan kezeljük, kérjük, ezt jelezze az első oldal tetején. Ha kísérőlevelet is kíván mellékelni, kérjük, ezt külön dokumentumban tegye. Ha észrevételei meghaladják a négyoldalas terjedelmet, kérjük, mellékeljen **vezetői összefoglalót**. Hozzászólását az Információs Társadalmi és Médiaügyi Főigazgatóság audiovizuális és médiapolitikával foglalkozó csoportjának funkcionális e-mail címére küldje: avpolicy@ec.europa.eu.